

39. GEODETSKI DAN

UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN V TRETJEM TISOČLETJU

POROČILO

V Kranjski Gori je 23. in 24. aprila potekal 39. Geodetski dan.

Srečanje je bilo v znamenju upravljanja nepremičnin, pri čemer smo geodeti izrazili mnenje, da smo sposobni več kot izvajati geodetske, zlasti inženirske meritve in obvladamo pomembno področje, ki smo ga predstavili v kontekstu urejanja prostora. Četrtekovo popoldne se je začelo s sejo IO ZGS, na kateri so člani IO razpravljali predvsem o dveh pomembnih temah: mednarodnem sodelovanju in prispevku ZGS, zlasti na področjih, ki pomenijo potencialne trge za slovensko geodezijo, ter sprejetju predloga ZAPS in drugih civilnodružbenih organizacij, da se formalno pridružimo pobudi »Odgovorno do prostora«, katere predlagatelji želijo opozoriti na kritično stanje na področju urejanja prostora.

Slika 1: Vabilo...

Petkovo jutro se je začelo s prihodom udeležencev in slovesnim odprtjem. Začetek 39. geodetskega dneva v čudovitem okolju steklene dvorane hotela Larix, s pogledom na vršace, obsijane s soncem, je bil v znamenju vseslovenske Golice.

Pozdravili so nas predsednica Društva geodetov Gorenjske Bogdana Šuvak, predsednik Zveze geodetov Slovenije mag. Jurij Režek, župan občine Kranjska Gora in mag. Damir Šantek, namestnik predsednika Hrvaške državne geodetske uprave. Odprtja in tudi poznejšega strokovnega dela se je udeležil tudi Josip Delak, predsednik Hrvaškega geodetskega društva.

Slika 2: Pozdravni nagovori

Slovesnemu odprtju je sledil vsebinski del, na katerem sta vzporedno potekala izobraževanje za geodete z geodetsko izkaznico na temo »kataster stavb« in predstavitev referatov. Obakrat smo se veselili polne dvorane.

Slika 3: Dobro obiskana dopoldanska dogodka

Na predstavitvi strokovnih referatov so uvodne besede izrekli minister za okolje in prostor dr. Roko Žarnić, predsednik ZGS mag. Jurij Režek in generalni direktor GURS Aleš Seliškar. Vsi trije so orisali širše področje delovanja geodezije ter njen pomen pri upravljanju nepremičnin in urejanju prostora. Minister je poudaril pomen prostorskega načrtovanja, ureditve nepremičninskega trga in teritorialnega sodelovanja na območju zahodnega Balkana. Geodezijo je označil za eno izmed temeljnih ved na področju urejanja prostora. Generalni direktor Aleš Seliškar pa je med drugim omenil povezovanje zemljiškega katastra z zemljiško knjigo. Posamezni referati v tem

delu posveta so obravnavali različna strokovna področja (vrednotenje in upravljanje nepremičnin ter prostora, gospodarske infrastrukture, problematika velikih upravljavcev nepremičnin ...).

Sliki 4 in 5: Pozdravni nagovor ministra in generalnega direktorja GURS

Pokazali smo, da se zavedamo pomena posameznih strokovnih in povsem praktičnih vprašanj na področju upravljanja nepremičnin, ki so v naši državi še neurejena in povzročajo težave tako upravljavcem nepremičnin kot prostorskim načrtovalcem na ravni lokalnih skupnosti. Seznanili smo se z velikimi projekti, ki jih države na zahodnem Balkanu izvajajo na geodetskem področju, in s priložnostmi, ki jih odpira meddržavno sodelovanje za zasebni sektor.

Na popoldanski okrogli mizi sta GIZ GI in MS GEO predstavila cilje svojega delovanja in podjetja spodbudila k razmisleku, ali lahko zunaj okvirov geodetskih storitev strankam ponudijo tudi storitve, ki ne sodijo med tradicionalna geodetska dela, temveč so vez med urejanjem lastninskih pravic in prostora.

Sliki 6 in 7: Popoldanska okrogla miza

Marsikatero zamisel, spoznanje ali dilemo smo razrešili med druženjem ob kavi, prigrizku in organiziranem kosilu. Ves dan je bil v znamenju prijetnega ozračja in druženja. Poleg steklene dvorane je bil središče srečanja tudi razstavni prostor. Razstavljalci so poskrbeli za zanimivo predstavitev in popestrili geodetski dan.

V hotelu Kompas so nas pogostili z večerjo in zabavno prireditvijo. Opolnoči je Društvo geodetov Gorenjske poskrbelo za pravo presenečenje. Ugasnile so luči in predsednica društva je na odru ob torti slavnostno predala organizacijo prihodnjega Geodetskega dneva. Zabava se je nadaljevala do jutranjih ur, kar pa ni zmotilo sobotnega dogajanja.

Slika 8: Druženje med odmori

Slika 9: Torta prihodnjega GD

Sobotni del srečanja je bil namenjen delavnici o vzpostavljanju novega koordinatnega sistema v Sloveniji. Mag. Jurij Režek z Geodetske uprave RS je v uvodu podal kratko poročilo o mednarodnem projektu Implementacije ESRS, podaljšanem do konca letošnjega leta. Projekt, ki se sofinancira s sredstvi norveškega finančnega mehanizma, izvaja Geodetska uprava, pri razvojnem delu pa sodelujeta Geodetski inštitut Slovenije in Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Jeseni se obeta sklepna konferenca, kjer bodo predstavljeni rezultati projekta.

Žarko Komadina z Geodetske uprave je v nadaljevanju predstavil opravljena dela na višinskem sistemu, ki se izvajajo v okviru »norveškega« projekta. Izvedena je bila meritev več nivelmanskih zank v skladu z idejnim projektom novega višinskega sistema. V zadnjih treh letih je bila projektirana in vzpostavljena tudi prva slovenska gravimetrična mreža, ki se postopoma navezuje na druge temeljne mreže.

Sandi Berk z Geodetskega inštituta Slovenije je predstavil referat z naslovom Nepremičninske evidence in novi koordinatni sistem v luči direktive INSPIRE in opisal postopke prehoda na nov koordinatni sistem, problematiko horizontalnih mrež ter transformacijske postopke za pretvorbo nepremičninskih evidenc iz obstoječega v nov sistem. Še posebej je izpostavil potrebo po razvoju izmeritvenih geodetskih mrež.

Dr. Bojan Stopar je v daljši predstavitvi razkril pogled Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani na vlogo novega državnega koordinatnega sistema pri zagotavljanju kakovosti prostorskih podatkov. Opozoril je na potrebo po vzpostavitvi kakovostnega koordinatnega sistema do ravni vsakega koordinatno opredeljenega prostorskega podatka. Izvedba te naloge zahteva spremembo tradicionalnih načrtov vzpostavitve državnega koordinatnega sistema, izenačitev lokacijsko opredeljenega prostorskega podatka s koordinatnim sistemom in uporabo sodobnih tehnologij, ki jih sicer imamo, vendar jih v celoti lahko izkoristimo le z ustreznimi podatki, modeli in znanji za njihovo uporabo. Za rešitev teh nalog je treba povečati pridobivanje manjkajočih podatkov in vzpostaviti številne modele, na primer modela geoida in kvazigeoida, geokinematični model ter transformacijske modele med starim in novim sistemom.

Miran Brumec iz Ljubljanskega geodetskega biroja je kot navadno vzbudil zanimanje praktično usmerjenega dela občinstva, saj je nanizal množico perečih težav pri izvajanju geodetskih storitev v koordinatnih sistemih D48/GK in D96/TM. Nastopil je tudi v imenu Skupine za spremljanje

uvajanja novega državnega koordinatnega sistema. Predstavil je predloge, ki so bili pred kratkim poslani ustanoviteljem skupine: Geodetski upravi RS, Gospodarskemu interesnemu združenju geodetskih izvajalcev, Inženirski zbornici – Matični sekciji geodetov in Geodetskemu inštitutu Slovenije. Skupina je opozorila na težave pri praktičnem delu in predlagala, da se:

- poenotijo stališča in določi dan dokončne uveljavitve koordinatnega sistema D96/TM,
- ponovno uvede sistematično kontroliranje točk, določenih pri vzdrževanju zemljiškega katastra, za kar bi bila zadolžena Geodetska uprava,
- utemeljeno presodi, ali so določbe Pravilnika o urejanju mej ter spreminjanju in evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru o dveh stopnjah natančnosti horizontalnih koordinat zemljiških katastrskih točk strokovno utemeljene in gospodarne,
- opredelita način in natančnost določitve koordinat obrisov stavb v prihodnjem horizontalnem koordinatnem sistemu,
- zaradi neenotnega razumevanja Pravilnika o geodetskem načrtu izdelajo in objavijo navodila za izdelavo geodetskih načrtov,
- poleg že izdelanih navodil za GNSS-meritev, klasično meritev in meritev v zemljiškem katastru izdelajo in objavijo tudi navodila za GNSS-višinomerje,
- izdela zakon o državnem koordinatnem sistemu.

Kljub sobotnemu terminu je bila v lepemu vremenu v Kranjski Gori delavnica odlično obiskana, razprava pa z vsakim nastopajočim živahnejša, kar kaže, da je osnovni geodetski sistem še vedno uzaveščen kot temelj naše dejavnosti.

Slika 10: Sobotno predavanje

39. Geodetski dan v Kranjski Gori je bil v vseh pogledih izvrsten, zato nasvidenje prihodnje leto.

Bogdana Šuvak, dr. Dalibor Radovan

Slike: Miha Černe, Joža Cvenkelj

PREMIKAMO MEJE GEODETSKE STORITVE

POROČILO Z 39. GEODETSKEGA DNE
(PETEK, 23. APRILA 2010 – POPOLDANSKI DEL)

Tomaž Černe

Popoldanski del, ki smo ga poimenovali »Premikamo meje geodetske storitve«, sta pripravila Gospodarsko interesno združenje geodetskih izvajalcev (GIZ GI) in Matična sekcija geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije (MS GEO). Vsebinsko sta ga sestavljala dva dela.

V prvem sta predsednik uprave GIZ GI Andrej Mesner in predsednik MS GEO Matej Kovačič predstavila organizaciji, ki ju vodita. Izčrpno sta opisala namen, cilje in projekte GIZ GI in MS GEO. Prikazala sta tudi projekte, ki jih nameravata organizaciji izvesti v bližnji prihodnosti. Na podlagi predstavljenega smo lahko ugotovili pomembno razliko med organizacijama: v MS GEO so združeni posamezniki – odgovorni geodeti, medtem ko je GIZ GI združenje geodetskih podjetij. Med organizacijama pa obstaja tudi veliko skupnih točk, ki upravičujejo sodelovanje. Organizaciji, vsaka v skladu s svojim poslanstvom, skrbita za izobraževanja članov, uveljavljanje njihovih interesov in povezovanje ter sodelovanje z drugimi strokami; MS GEO predvsem na strokovni, GIZ GI pa tudi na poslovni ravni.

Drugi del popoldneva je bil namenjen okrogli mizi z naslovom »Od geodetskih storitev do storitev geodeta«, ki jo je moderiral mag. Tomaž Černe, sodelovali pa so: Sandi Parkelj, Leon Kobetič, doc. dr. Anka Liseč, Andrej Mesner, Matej Hašaj, mag. Marijana Vugrin in Matej Kovačič. Zasedba je bila zares interdisciplinarna, saj so udeleženci prihajali iz zasebnega, upravnega, izobraževalnega in še drugih delovnih področij znotraj geodezije, kot tudi iz drugih, z geodezijo povezanih strok. V uvodnem delu je Matej Kovačič predstavil praktičen primer geodetske storitve – parcelacijo za potrebe oblikovanja zemljišča za gradnjo enostanovanjske hiše. Prikazal je način izračuna cene in izvedbe storitve, nekatere težave pri izvedbi ter možnosti za njeno izboljšanje. Opisal je tudi druge storitve, s katerimi lahko geodet bistveno pripomore k uspešnosti in zmanjševanju stroškov investicije ter tako poveča zadovoljstvo stranke. Sledila je zanimiva razprava, v kateri so sodelujoči, vsak iz svojega zornega kota, predstavili poglede na odnos geodetskega podjetja do stranke, kakovost izvedbe geodetske storitve in možnosti za njeno izboljšanje, vlogo geodezije in odgovornega geodeta na področju zagotavljanja reda v prostoru, današnjo in prihodnjo vlogo odgovornega geodeta, znanja geodetov ter možnosti in pogoje za razširitev dejavnosti geodetskih podjetij v prihodnosti. Ključne ugotovitve razprave so pokazale, da bo treba v prihodnosti posvetiti več pozornosti razumevanju namena in načina uporabe rezultatov geodetske storitve, svetovanju stranki o najboljši mogoči izvedbi storitve ter razumevanju vloge in pomena prostorskih aktov in drugih predpisov, katerih določbe vplivajo na oblikovanje zemljišč. Dobro bi bilo, da bi geodetska podjetja svojim strankam poleg računa predala tudi razumljive in uporabne izdelke. Kar nekaj pozornosti je bilo namenjene možnostim

za pospešitev evidentiranja sprememb v uradnih evidencah. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je treba možnosti iskati v poenotenju oblike in vsebine elaboratov. Vsi udeleženci okrogle mize pa so pozdravili zamisel, da bo odločbo o evidentiranju spremembe izdalo geodetsko podjetje, ki bo tudi izvedlo evidentiranje spremembe v uradnih evidencah. To nalaga odgovornim geodetom dodatno odgovornost, a hkrati povečuje ugled stroke. Med razpravo se je izkazalo, da obstaja veliko tržnih niš oziroma možnosti za izvedbo storitev, ki trenutno niso široko prepoznavne, a lahko bistveno povečajo vrednost klasične geodetske storitve. Dejstvo je, da se mnogo strank pred izvedbo kakršnekoli investicijske namere najprej obrne na geodetsko podjetje, ki jim lahko poleg izvedbe geodetske storitve ponudi pomoč (tudi v povezavi s podjetji z drugih področij) pri izvajanju drugih postopkov, potrebnih za uresničitev namere, kar lahko strankam prihrani čas in denar. Za to bo potrebno boljše poznavanje dela in vloge drugih strok in področij ter povezovanje s podjetji, ki izvajajo dejavnosti, povezane z geodezijo (prostorsko načrtovanje, projektiranje, gradbeništvo, pravo in podobno). Povečati bo treba tudi prepoznavnost takšnih storitev in zaupanje v geodetska podjetja. Na koncu razprave so bili predstavljeni naslednji splošni sklepi:

- (1) Rezerve v ceni (klasične) geodetske storitve praktično ni več, obstajajo pa možnosti za izboljšanje in razširitev geodetskih storitev v storitve geodeta (geodetska storitev +).
- (2) Za izboljšanje in razširitev geodetskih storitev v storitve geodeta bo treba:
 - (a) oblikovati priporočila za poenotenje strokovnih praks geodetskih storitev,
 - (b) oblikovati in določiti pogoje ter promovirati storitve geodeta (geodetsko storitev +),
 - (c) doseči ustrezne popravke predpisov,
 - (d) izvajati prilagojena izobraževanja geodetov in geodetskih podjetij ter
 - (e) vzpodbujati poslovno sodelovanje geodetskih podjetij z drugimi podjetji s področij, povezanih z geodezijo.

Da pa ne bi ostali le pri načelnih sklepih, sta se GIZ GI in MS GEO zavezala, da bosta že v letu 2010 izvedla nekatere dejavnosti, ki vodijo k uresničenju zgornjih sklepov oziroma ciljev:

GIZ GI bo pripravilo predlog priporočil za oblikovanje storitev geodeta (podlaga za geodetske storitve +).

IZS - MS GEO bo pripravila predlog priročnika za izdelavo elaborata geodetske storitve z vključenimi tipičnimi primeri izdelanih elaboratov in zagotovila sodelovanje drugih strokovnih organizacij geodetov (GIZ GI, GU RS, društev).

GIZ GI, IZS in ZGS pripravijo skupno strokovno srečanje geodetskih in strokovnih organizacij s področja sorodnih dejavnosti (prostorski načrtovalci, projektanti, pravniki).

GIZ GI in IZS bosta ustanovila skupno delovno skupino, ki bo pripravila izhodišča za spremembo predpisov na področju geodezije (prihajajoči ZEN, izdajanje odločbe in vpis v uradne evidence, izdaja podatkov, upoštevanje aktov za parcelacijo in podobno).

mag. Tomaž Černe

e-pošta: tomaz.cerne@igea.si

ZAHVALA ORGANIZATORJEM

Veseli me, da nam je tudi letos uspelo organizirati osrednjo geodetsko prireditev. V sedanjih razmerah je bil to zajeten zalogaj, vendar je organizator, Društvo geodetov Gorenjske, delo opravil odlično. Zato se posebej zahvaljujem predsednici društva gospe Bogdani Šuvak ter vrsti njenih sodelavcev in prijateljev za prizadevnost, čas in vloženo delo. V imenu slovenskih geodetov hvala za odlično prireditev.

Zahvala gre tudi Geodetski upravi RS, saj je vzporedno pripravila izobraževanje za geodete z geodetsko izkaznico in delavnico o novem državnem koordinatnem sistemu ter vse dogodke združila v eno prireditev. Hvala soorganizatorjem, Gospodarskemu interesnemu združenju geodetskih izvajalcev in Matični sekciji geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije, za odlične vsebinske in polemične poudarke ter Geodetskemu inštitutu Slovenije za uspešno izvedbo. Zahvaljujem se Kranjski Gori, kjer so nas tako lepo sprejeli. Poudarim naj, da je bilo zaradi letošnje vsebine veliko prijavljenih prispevkov, a je programski odbor ZGS, ki jih je izbiral, uspešno opravil delo. Hvala torej tudi programskemu odboru ZGS.

Vesel sem, da se nam je v Kranjski Gori pridružil minister za okolje in prostor RS dr. Roko Žarnić, zahvaljujem se tudi gostoma iz Hrvaške gospodu Josipu Delaku, predsedniku Hrvaškega društva geodetov, in mag. Damirju Šanteku, namestniku direktorja Državne geodetske uprave Republike Hrvaške, da sta se odzvala na vabilo Zveze geodetov Slovenije.

Zlasti pa hvala vsem udeležencem 39. Geodetskega dneva in nasvidenje v letu 2011!

*Predsednik Zveze geodetov Slovenije
mag. Jurij Režek*

ZAPISNIK 2. SEJE IZVRŠNEGA ODBORA ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

Druga seja Izvršnega odbora Zveze geodetov Slovenije (ZGS) v letu 2010 je potekala v Kranjski Gori 22. 4. 2010 od 17. do 20. ure.

Prisotni: mag. Jurij Režek, dr. Aleš Breznikar, dr. Dušan Kogoj, Tomaž Petek, Bojan Šavrič, Bogdana Šuvak, Majda Lončar, Andrej Mesner, dr. Dušan Petrovič, mag. Tomaž Černe, Matej Hašaj.

Opravičeno odsotni: dr. Anton Prosen (GV), Jože Dajnko (DGSVS), Erik Karbič (PGD), Janez Dotti (LGD), dr. Krištof Oštir (SDZ), Lenka Špela Osvald, Vilma Jan Špiler (DGD).

Dnevni red:

1. Mednarodno delovanje ZGS (pripravil Tomaž Petek)
2. Predlog za imenovanje novega člana v FIG - komisija 8
3. Pobuda SUPRE - Čas je za spremembe v urejanju prostora (pripravil Tomaž Černe)
4. Financiranje uredništva GV

Sejo IO je vodil mag. Jurij Režek. Predlagal je spremembo dnevnega reda, in sicer vključitev naslednje točke:

- Predlog za zamenjavo člana izvršnega odbora za izobraževalno dejavnost. Študijski odbor Oddelka za geodezijo je predlagal (sklep št. 30/II/09/10), da se za kandidata za člana IO predlaga predstojnik Oddelka za geodezijo dr. Dušan Kogoj (predlog podan po elektronski pošti 16. 4. 2010). Dosedanji predstavnik dr. Aleš Breznikar se s predlogom strinja. Točka se doda kot 1. točka.
- Četrta točka najavljene dnevnega reda se ne obravnava zaradi odsotnosti glavnega in odgovornega urednika Geodetskega vestnika dr. Prosen.
- Prva točka najavljene dnevnega reda se obravnava kot tretja.

Tako spremenjeni dnevni red seje je bil sprejet brez glasu proti.

AD 1

Predlogu ne nasprotuje noben član IO. V razpravi je bilo postavljeno vprašanje, ali ima IO pristojnost za zamenjavo člana IO. IO po statutu te pristojnosti nima, tak predlog lahko izglasuje skupščina. Vendar pa je IO sprejel naslednji sklep:

Sklep št. 3/2010:

IO ZGS se strinja s predlogom za zamenjavo člana IO za izobraževalno dejavnost in predlaga Skupščini, da tak predlog sprejme.

AD 2

Sekcija za urejanje prostora je predlagala, da se za delegatko 8. komisije FIG imenuje mag. Lidija Kmet. Predlog s predstavitvijo kandidatke je članom IO posredoval Tomaž Petek 2. 4. 2010. Na seji IO je bil podan povzetek predloga in predstavitev kandidatke mag. Lidije Kmet, ki jo podpira tudi delodajalec, sama pa je podala izjavo o spoštovanju pravilnika o mednarodnem delovanju. Dosedanji delegat dr. Anton Prosen je pred časom izrazil željo, da mu z odhodom v pokoj preneha tudi funkcija slovenskega delegata v 8. komisiji FIG. Predlogu ni nasprotoval noben član IO.

Sklep št. 4 /2010:

IO ZGS za delegatko ZGS v 8. komisiji FIG imenuje mag. Lidijo KMET.

AD 3

Tomaž Petek je na seji razdelil gradivo o mednarodnem delovanju ZGS, ki je v prilogi k temu zapisniku, ter ga tudi predstavil in obrazložil. Sledila je razprava o strategiji mednarodnega delovanja Zveze geodetov Slovenije, v kateri so poskušali člani IO odgovoriti na vprašanja, zastavljena v gradivu. Prevladalo je prepričanje, da si mora ZGS še naprej prizadevati za prepoznavnost slovenske geodezije v mednarodnem prostoru in da je pri teh prizadevanjih ZGS osrednja infrastruktura in neke vrste blagovna znamka.

Sklep št. 5/2010:

Tomaž Petek bo v imenu IO ZGS v enem mesecu sklical skupen sestanek vseh delegatov ZGS v komisijah in združenjih, na katerem bo obravnavana tema mednarodnega delovanja ZGS.

Sklep št. 6/2010:

Tomaž Petek bo na podlagi razprave, opravljene na IO ZGS, in na podlagi sklepov s sestanka delegatov ZGS v komisijah in združenjih dopolnil gradivo, ki je v prilogi k temu zapisniku.

Na pobudo predstavnika GIZ GI je IO sprejel naslednji sklep:

Sklep št. 7/2010:

Vsakoletno financiranje mednarodnih članarin zagotovijo GIZ GI, FGG in GU vsak tretjino vsako leto. Sklep velja od leta 2011, mednarodno članarino za FIG bo v letu 2010 poravnal GIZ GI.

AD 4

Mag. Tomaž Černe je pojasnil pobudo in poziv ZAPS »Čas je za spremembe v urejanju prostora«. Pojasnil je, da je krog pobudnikov zelo širok in da postajajo vse bolj dejavni. IO ZGS je na dopisni seji že sprejel sklep (2/2010), da ZGS podpiše poziv. Do danes je pobuda prerasla v projekt z imenom »Odgovorno do prostora« in ZGS se s podpisom poziva pridružuje projektu. Zato bi bilo treba pred podpisom dodati konkretnije težnje in cilje ZGS, ki bi jim sledili pri tej pobudi oziroma projektu. ZGS se mora zavzemati za celovito obravnavo področja urejanja prostora, na katerem ima geodezija nedvomno pomembno vlogo in kompetence. Dejstvo je, da je pojem urejanje prostora nadpomenka pojmu arhitekturno oblikovanje prostora. Poudaril je, da glede na izkušnje iz leta 2007, ko je bila oblikovana civilna iniciativa nevladnih strokovnih organizacij in združenj proti spremembam prostorske zakonodaje, obstaja možnost prevlade nekaterih interesnih skupin, ki si prizadevajo za neuravnoteženo predpisovanje pogojev za opravljanje dejavnosti, povezanih z urejanjem prostora. Poudaril je tudi pomen dejavne vloge FGG na tem področju, saj je prav FGG fakulteta, ki je in bo izvajala študijski program prostorskega načrtovanja, na katerem se bo usposabljalno veliko geodetov.

IO ZGS je soglasno izrazil mnenje, da je pomembno, da ZGS dejavno sodeluje v projektu in ga dejavno sooblikuje.

Sklep št. 8/2010:

SUPRA v imenu ZGS pripravi konkretnjša pričakovanja in cilje, za katere si želi ZGS prizadevati v projektu, predsednik ZGS pa s podpisom podpre poziv »Čas je za spremembe na področju urejanja prostora« in vključi ZGS v projekt »Odgovorno do prostora«, hkrati udeležencem projekta posreduje pričakovanja in cilje ZGS.

*Zapisnik pripravil:
mag. Jurij Režek
predsednik ZGS*

STROKOVNA ESKURZIJA CELJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA V SARAJEVO

Majda Lončar

Zadnjih nekaj let smo v okviru društvenih strokovnih ekskurzij obiskovali predvsem države Evropske unije, lani smo se podali v Moskvo, letos pa nas je nostalgичno vleklo na jug, zato smo se odpravili v Sarajevo in nadaljevali pot v Srbijo.

Tako kot dolenski kolegi lani smo obiskali Zvezno geodetsko upravo v Sarajevu. Sprejela nas je gospa Antonija Sikimić, direktorica Urada za nepremičnine, in nam s sodelavci predstavila organizacijo uprave, dejavnosti in projekte, s katerimi se ukvarjajo. Kljub vrsti težav in relativno malo zaposlenih so optimistični in predani delu. Vprašanja na koncu predstavitve so srečanje spremenila v razpravo o težavah in rešitvah, izmenjavo izkušenj ter predvsem sproščen klepet strokovnjakov, ki smo nekoč delovali v skupni državi in smo zato povezani še danes.

Sarajevo nas je očaralo z osmansko arhitekturo in mošejami na slikoviti Baščaršiji, avstro-ogrskimi

Slika 1: Sarajevski kolegi predstavijo FGU.

Slika 2: Ob izviru reke Bosne

Slika 3: Tunel Dobrinja–Butmir

Slika 4: Gremo na najboljše čevapčiče.

Slika 5: Most na Drini

Slika 6: »Šarganska osmica«

stavnami ob reki Miljacki, živahen mestni utrip pa narekujejo predvsem tamkajšnji ljudje. Žal lahko v mestu še vedno občutimo grozote in vidimo posledice minule vojne. Ogledali smo si predor pod sarajevskim letališčem, ki je takrat omogočal edini izhod iz obkoljenega mesta. O vseh razsežnostih vojne priča pogled na pokopališče ob robu mesta.

Naslednji dan smo se odpeljali proti Srbiji. Pot nas je vodila skozi slikovito pokrajino, čez planino Romanijo in ob reki Drini do Višegrada, kjer smo občudovali star kamnit most iz 16. stoletja, danes del svetovne kulturne dediščine. Kmalu po prestopu bosansko-srbske meje smo prispeli do naslednje znamenitosti na poti: do najzanimivejšega odseka turistično-muzejske železnice v Evropi, imenovane Šarganska osmica. Proga je speljana tako, da premaga tristo metrov višinske razlike z dvema osmicama, čar ji daje tudi več kot dvajset tunelov in mostov, predvsem pa starinski vagoni, s katerimi smo se peljali. Malo naprej leži etnografska vas Emirja Kusturice, ki je sicer nastala kot filmsko mesto, danes pa jo radi obiščejo številni turisti. Zvečer smo prispeli v Zlatibor, kjer smo ob zvokih »trubačev« uživali v dobrotah srbske kuhinje.

Zadnji dan smo se na poti domov ustavili še v bližini Valjeva in si ogledali Brankovino, kjer je živela in je tudi pokopana pesnica Desanka Maksimović. Vasica je s tradicionalnimi kmečkimi hišami, gospodarskimi objekti, ograjenimi s prepletenimi lesenimi ograjami, cerkvijo in šolo z muzejem urejena kot muzej na prostem.

Obiskali smo čudovite kraje, ki so nas očarali in verjetno marsikoga spodbudili k samostojnemu

Slika 7: »Trubači«

Slika 8: V elementu

raziskovanju. Izlet je minil v pravem društvenem ozračju; nikomur se ni preveč mudilo, saj smo si privoščili dovolj postankov ob kavi, druženju in zabavi. Nekaj utrinkov z ekskurzije je prikazanih tudi na spodnjih slikah.

Slika 9: Ob grobu Desanke Maksimović

Slika 10: Branko v šoli v Brankovini

Majda Lončar
Celjsko geodetsko društvo
e-pošta: posta@cgd.si

Fotografije:
Mladen Stanojević
Celjsko geodetsko društvo

DAN, KO SO VODENJE DGD PREVZELE ŽENSKE

Dušan Bevc

Dolenjsko geodetsko društvo je 11. marca 2010 organiziralo izobraževalni dan, namenjen ogledu dveh hidroelektrarn na spodnji Savi: že delujoče HE Blanca in HE Krško, ki se še gradi.

Zbrali smo se na gradbišču HE Krško in si kljub sveže zapadlemu snegu z vodnikom utrli pot do točke, kjer smo si lahko ogledali razsežnosti gradbene jame prihodnje strojnice elektrarne. Zgradba na jezu je že dokončana, strojnica se še gradi. Pri delu se izvajalska podjetja srečujejo z različnimi težavami. Največje preglavice povzročata podtalnica, saj jo morajo neprekinjeno črpati. Tudi miniranje je zaradi bližine ceste in strmega pobočja tik ob elektrarni zelo zahtevno. Podatki o količini vgrajenega betona in železa so nas presenetili.

Odpeljali smo se še k HE Blanca, ki že obratuje, in tudi tam nam je vodnik nanizal kopico presenetljivih podatkov in podrobnosti. Ogled je bil zelo zanimiv, saj so priložnosti za tako podrobno in strokovno predstavitev delujočih elektrarn bolj redke.

Druženje smo nadaljevali v gostišču Ribnik v Raztezu, kjer je vodja oddelka za urbanizem v podjetju Savaprojekt, d. o. o., iz Krškega predstavil umeščanje in vplive hidroelektrarn na spodnji Savi.

Sledilo je še poročilo predstavnikov Urada za množično vrednotenje na GURS o vrednotenju nepremičnin na splošno in za posebne objekte, med katere spadajo tudi elektrarne.

Nadaljevali smo z občnim in hkrati volilnim zborom DGD. Posamezna poročila o preteklem delu so bila soglasno potrjena.

Sprejeli smo tudi predlog o posmrtnem odlikovanju gospoda Puclja, enega od pobudnikov ustanovitve DGD, njegovega predsednika in dejavnega člana. Imenovana je bila skupina, ki bo odlikovanje izročila Pucljevim svojcem.

Najbolj zanimiva točka občnega zbora so bile volitve novega vodstva. Soglasno smo prvič v zgodovini DGD potrdili povsem žensko vodstvo. Predsednica društva je postala Vilma Jan - Špiler, tajniške in blagajniške naloge pa bosta tako kot v preteklem mandatu opravljali Melita Rataj in Mateja Janežič.

Predsednica je predstavila program dela v prihodnje in njena prva obljuba je strokovna ekskurzija DGD v Prago že prvi teden junija.

Po občnem zboru je sledilo kosilo in prijetno druženje.

Predsednica DGD pa nas je tudi malce razočarala, saj nas po izvolitvi na položaj ni pogostila

s pijačo, kar smo moški člani društva po napornem dnevu težko pričakovali. A predsedničin mandat se je komaj začel, zato bo še veliko priložnosti, da spodrsljaj popravi.

Slika 1: DGD na gradbišču HE Krško

Slika 2: Gradbišče HE Krško

Slika 3: Vodenje DGD so prevzele ženske.

Dušan Bevc

Dolenjsko geodetsko društvo
e-pošta: dusan.bevc@gov.si

DEJAVNOSTI LJUBLJANSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA KRIM 2010

Krim in obeležje na njem, ki sta nekakšna simbola slovenskih geodetov, sta spet dobila obisk.

Tako kot že vrsto let smo tudi letos organizirali srečanje na Krimu. Vabila smo poslali vsem geodetskim društvom po Sloveniji, a moram že na začetku povedati, da ni bilo velikega odziva. Tako smo v manjšem številu kot lani, pa vendar v prečudovitem vremenu in dobre volje, ki je vsaj ljubljanskemu društvu ne zmanjka, izpeljali prijetno spominsko srečanje, seveda oplemeniteno s tekmovanji. Na Krimu je bilo 150 geodetov in njihovih simpatizerjev.

K uspešni izvedbi Krima 2010 je poleg predsednika prispevalo še 21 članov LGD. Vsi so delali prostovoljno in vsak je bil zadolžen za svojo nalogo.

Pohoda križišče Rakitna-Krim se je udeležilo 41 pohodnic in pohodnikov, tistega v smeri IŠKA-Krim pa 42 pohodnic in pohodnikov.

Pohvalo si zaslužijo geodeti generacije 1957, ki so izbrali Krim za srečanje ob obletnici mature. Enako velja za staroste geodetov, ki so čili in zdravi prikorakali na vrh Krima. Starost jih očitno prav nič ne ovira. Bravo!

Kolesarjenja in teka se je udeležilo 25 tekmovalk in tekmovalcev.

Slika 1: Start kolesarjev na Rakitni

Tekmovalne poti smo zavarovali z dvema avtomobiloma z napisom »POZOR! Na cesti so KOLESARJI, TEKAČI in POHODNIKI! VOZI PREVIDNO!«, ki sta vozila na čelu in repu tekmovalcev, poleg tega smo namestili tabele na cestnem odseku IG-Krim-Rakitna in na začetku makadamske poti proti Krimu. Na križiščih v Rakitni in za Krim smo tudi fizično usmerjali promet.

Slika 2: Ko se srečajo kolesarji in pohodniki ...

Slika 3: Na cilju

Slika 4: Kolesarke med razglasitvijo rezultatov

Slika 5: Razglasitev rezultatov ter podelitev kolajn in pokalov

REZULTATI KRIM 2010

<i>I. KOLESARJI</i>					
<i>mesto</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	117	PAVEL ZUPANČIČ	1937	UPOKOJENEC	44:29

2. KOLESARJI					
<i>MESTO</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	116	TONE KOGOVŠEK	1957	KRIM	32:19
2	115	ALBIN VOGRIN	1961	GEOGRAD	40:18
3	114	MARJAN ČEH	1964	FGG	44:10

3. KOLESARJI					
<i>MESTO</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	107	BOŠTJAN PLEŠKO	1967	EXPRO	31:27
2	112	BOŠTJAN SAVŠEK	1967	MOP	41:25
3	111	BRANE MEDVED	1967	DČ	51:36

4. KOLESARJI					
<i>MESTO</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	109	FERID DACA	1975	GEOGRAD	39:18
2	108	GREGA ČURČIJA	1976	JP VO-KA	49:56

5. KOLESARJI					
<i>MESTO</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	105	BOŠTJAN KOŽUH	1977	DČ	35:55
2	104	VITO KRIŽMAN	1977	LUZ	35:58
3		UROŠ ALIČ	1977	EXPRO	46:35

6. KOLESARJI					
<i>MESTO</i>	<i>Startna številka</i>	<i>Ime in priimek</i>	<i>Letnica rojstva</i>	<i>Podjetje</i>	<i>Čas</i>
1	102	DAVID VOGRIN	1985	DČ	25:39
2	101	DOMEN VOGRIN	1992	DČ	26:20
3	113	JURE ČEH	1996	DČ	40:34

7. KOLESARJI

MESTO	Startna številka	Ime in priimek	Letnica rojstva	Podjetje	Čas
1		NEJC PLEŠKO	2001	DČ	56:35

I. KOLESARKE

MESTO	Startna številka	Ime in priimek	Letnica rojstva	Podjetje	Čas
1	122	BOŽENA LIPEJ	1957	GZS	35:54
2	123	FANI KRAJNC	1955	OGU LJ.	44:32

II. KOLESARKE

MESTO	Startna številka	Ime in priimek	Letnica rojstva	Podjetje	Čas
1	126	INES BAZNIK	1976	JP VO-KA	49:54
2	125	URŠA CVETKO	1982	LGB	51:20
3	124	FANI VOZEL MEDVED	1969	OGU LJ.	52:33

TEKAČI

MESTO	Startna številka	Priimek in ime	Letnica rojstva	Podjetje	Čas
1		JAN FLORJANČIČ	1979	GZS	35:46
2		BLAŽ BARBORIČ	1972	GIS	36:45

1. NAJ KOLESAR splošno DAVID VOGRIN (25:39) najboljši čas tekmovalj v vseh letih doslej
geodeti BOŠTJAN PLEŠKO (31:27)
2. NAJ KOLESARKA 1. najboljši čas BOŽENA LIPEJ (35:54)
2. najboljši čas FANI KRAJNC (44:32)
3. NAJ TEKAČ najhitrejši JAN FLORJANČIČ (35:46)
4. FAIRPLAY pomoč med tekmovaljem UROŠ ALIČ

Najstarejša udeleženka je bila Valenka Gostč, najmlajši udeleženec pa Anže Drenšek. Oba sta dobila posebno spominsko medaljo.

Slika 6: Kolesarji po razglasitvi rezultatov

Slika 7: Najhitrejša na dveh nogah ...

Slika 8: Srečanje vseh generacij

Slika 9: Pogled na vrh Krima

Najstarejša udeleženka je bila Valenka Gostč, najmlajši udeleženec pa Anže Drenšek. Oba sta dobila posebno spominsko medaljo.

Spominske medalje so prejeli vsi udeleženci srečanja na Krimu.

Zahvaljujemo se podjetju LUZ, d. o. o., za lične modre polo majice.

Na koncu moramo pohvaliti vse organizatorje s predsednikom na čelu, ki neutrudno skrbijo za izvedbo tekmovalnega in zabavnega dela s priboljški. Naj jih kar naštejemo, saj si to resnično zaslužijo: Janez Dotti; Igor Cergolj, vodja pogostitvenega dela; Miloš Šušteršič, vodja tekmovalnega dela; Milan Brajnik; Miha Muck; Helena Kokalj; Marjana Flis; Milica Zajc; Stane Drenšek; Alenka Rebov; Jana Rogelj; Tanja Omers; Renato Romič; Gregor Miklavc; Filip Česenj; Boris Brajkovič; Lija Šušteršič; Ljuba Logožar; Alenka Šušteršič; Matej Hašaj; Nace Perne; Simona Čeh.

Lija Šušteršič

7. VSESLOVENSKI TURNIR V MALEM NOGOMETU IN ODBOJKI NA MIVKI

Tekmovanje slovenskih geodetov v malem nogometu in odbojki, ki ga je letos že sedmič zapored organiziralo Ljubljansko geodetsko društvo, ima korenine v letu 2004. Letošnje je potekalo v soboto, 22. maja 2010, v Športnem parku v Bevkah. Nogomet po sistemu vratar-pet soigralcev smo igrali na travnati površini, odbojko po sistemu tri proti tri pa na mivki.

Tekmovanje je bilo zanimivo, sodelovalo je kar šest nogometnih in štiri odbojkerske ekipe. Nadaljevanje pa je bilo zelo družabno zaznamovano, saj je približno 80 tekmovalcev pripeljalo še navijače in spremljevalce.

Napeti boji in zavzetost igralcev bi zaslužili več občudovanja, kot smo ga zmogli navijači. Na obeh igriščih je pripekalo sonce, vendar so se igralci med polčasi lahko umaknili pod šotor, ki ga je zagotovilo TD Polževo. V športnem parku Bevke so nam dali na voljo tudi ozvočenje z glasbeno spremljavo, da smo lahko bolje igrali in smo bili sprosti obveščeni o rezultatih.

REZULTATI TEKMOVANJA V MALEM NOGOMETU

MESTO	EKIPA	FGG	LGD	DGG	GOL RAZLIKA	ZMAGE	NEODL.	PORAZI	TOČKE
3	FGG		0:7	3:1	3:8	1	-	1	2
1	LGD	7:0		1:2	8:2	1	-	1	2
2	DGG	1:3	2:1		3:4	1	-	1	2

MESTO	EKIPA	LUZ	LGB	GEO	GOL RAZLIKA	ZMAGE	NEODL.	PORAZI	TOČKE
3	LUZ		1:3	0:2	1:5	0	-	2	0
1	LGB	3:1		1:1	4:2	1	1	-	3
2	GEO	2:0	1:1		3:1	1	1	-	3

Za skupnega zmagovalca smo igrali tekmo prvi med društvi s prvim med podjetji, za tretje in četrto ter peto in šesto mesto pa smo streljali sedemmetrovke. Rezultati so:

Tekma: LGD - LGB 2:0;

po penalih: LGB - GEO 4:2; za prvo in 2. mesto podjetij

po penalih: DGG - GEO 5:6; FGG - LUZ 3:5; za skupno razvrstitev

RAZVRSTITEV SKUPNO:

1. LJUBLJANSKO GEODETSKO DRUŠTVO (LGD)
2. LJUBLJANSKI GEODETSKI BIRO (LGB)
3. GEOGRAD, D. O. O. (GEO)
4. DRUŠTVO GEODETOV GORENJSKE (DGG)
5. LJUBLJANSKI URBANISTIČNI ZAVOD (LUZ)
6. FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO (FGG) (ŠTUDENTI)

REZULTATI TEKMOVANJA V ODBOJKI NA MIVKI

Tekmovala so štiri ženske ekipe, in sicer vsaka z vsako. Rezultati so bili:

FGG1 - FGG2 2:0; FGG1 - FGG3 2:1; FGG1 - LGB 2:1; FGG2 - FGG3 2:0; FGG2 - LGB 0:2; FGG3 - LGB 0:2.

Končna razvrstitev v odbojki je:

1. FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO 1
2. LJUBLJANSKI GEODETSKI BIRO
3. FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO 2
4. FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO 3

Turnir je odlično uspel. Pod šotorom smo imeli v hladilniku pijačo in seveda tudi hladno točeno pivo, ki se je izvrstno prileglo k odjoku.

V tako prijetnem ozračju smo prišli do razglasitev rezultatov in prvih treh ekip, ki so bile ločene na kategoriji društva in podjetja. Prvim trem v odbojki sta Miloš Šuštersič in Daca Ferid v imenu Ljubljanskega geodetskega društva podelila spominske pokale. Kmalu po prireditvi pa je začelo kazati na dež, zato smo se vrgli v pospravljanje in na srečo smo šotor še pravočasno zložili in dali v kombi. Sledila je hladna prha iz neba, ki pa nam ni prišla do živnega, saj imajo v športnem parku Bevke dobro zaščito in seveda tudi postrežbo.

Ob slovesu smo si kljub pripombi, da se ne splača priti na dogodek samo zaradi treh tekem, obljubili »snidenje ob letu osorej«. Nogometni turnir z odbojko je tako postal že stalnica našega druženja v slovenskem merilu.

Za odobritev turnirja se zahvaljujemo predsedniku društva Janiju Dottiju. Za tekmovalni del

je poskrbel Miloš Šušteršič. Za pomoč pri organizaciji in izvedbi turnirja pa moramo pohvaliti tudi Ferida Daco, Mateja Hašaja, Staneta Drenška, Lijo Šušteršič, Borisa Brajkoviča, Ljubo Logožar, Alenko Šušteršič, Marjana Jelenca, Fani Jelenc in gospo Hašaj.

Upajmo, da se drugo leto spet vidimo.

Slika 1: Nogometaši v akciji

Slika 2: Odbojkarice jih posnemajo

Slika 3: Razglasitev najboljših odbojkaric

Slika 4: Razglasitev najboljših nogometašev

Miloš Šušteršič, organizator turnirja

GEODETI OB PETKIH IN SVETKIH

UTRINKI Z MERITEV V PREKMURJU
(NADALJEVANJE)

Peter Svetik

ZAGOVOR

Neopravičena kazen

Leta 1954 sem bil kot redno zaposlen delavec Geodetskega zavoda prvič na terenu v Prekmurju, in sicer v Fokovcih. Opravljali smo nove meritve za zemljiški kataster, ki ga v tem predelu še ni bilo.

Bil sem pomočnik v terenski skupini, ki so jo navadno sestavljali: vodja (geometer z izkušnjami), pomočnik (geometer začetnik) in trije delavci. Vsak dan smo merili drugje, saj smo se pomikali od ene do druge poligonske točke.

Vodja je odredil, kako se bo merilo, kje bo instrument, kaj bodo počeli delavci in podobno. Pomočnik je na instrumentu – razdaljemeru bral s posebnih, na centimetre razdeljenih lat dolžine ter horizontalne in vertikalne kote. Na podlagi teh elementov se je določala lega točk vsakega lomišča posameznega zemljišča. Dva delavca sta merila dolžine in širine zemljišč z jeklenim trakom, eden pa je na lomišča postavljaj late.

Na terenu smo delali od zgodnjih jutranjih do poznih popoldanskih ur. Vmes smo imeli malico, ki je bila odvisna od gospodinje, pri kateri smo stanovali in se prehranjevali. Navadno ni bila obilna in vsak dan sem komaj čakal na kosilo v poznih popoldanskih, jeseni že večernih urah.

Ko smo na hitro pojedli kosilo ali, bolje, večerjo, ki je bila edini popoldanski obrok, smo se preselili v terensko pisarno. Tam smo pomočniki pri petrolejkah in slabi svetlobi urejali zapisnike, računali, opisovali zvezke in podobno. Vodje skupin pa so urejali skice, izpisovali lastnike v izrisana zemljišča in še marsikaj. Včasih se je delo zavleklo pozno v noč. Naslednji dan se je zgodba ponovila.

Delali smo seveda tudi ob sobotah, saj so bile takrat povsem običajni delovni dnevi. Le ob nedeljah in državnih praznikih nismo šli na teren. Malo dlje smo sicer lahko le spali, a smo se že kar zgodaj dopoldne zbrali v terenski pisarni in nadomestili med tednom zamujeno delo; računali smo, urejali skice, opisovali zvezke ... Prostega dneva v celoti tako sploh nismo imeli. Ob nedeljskih večerih pa smo se lahko zbrali v kakšni gostilni, kaj popili, se povesečili in če je gostilničar poskrbel za glasbo, tudi zaplesali. Takšno je bilo v tistih letih življenje in predvsem garaško delo geometra na terenu.

Neko nedeljo tiste pozne jeseni, ne spomnim se več datuma, pa so pripravili veliko proslavo na Okroglici. S kolegom sva se odločila, da se je udeleživa, saj sva bila tam že dogovorjena z

nekaterimi prijatelji. Ves pretekli teden sva zato ostajala v pisarni dlje kot drugi in imela najina elaborata »na tekočem«, kot smo navadno rekli. Tako sva v nedeljo odšla, po najinem prepričanju, mirne vesti in brez vsakršnih zaostankov pri delu. Niti v sanjah nisva pomislila, da bi storila kakšen delovni prekršek.

Toda ravno tisto nedeljo je prišla inšpekcija in ker naju ni bilo v pisarni, so kolegi povedali, kam sva se odpravila. Naslednji dan je najini skupini obiskal inšpektor in naju seznanil z velikim prekrškom, ki sva ga storila, ker nisva skupaj z drugimi ostala v nedeljo v pisarni. Nič ni pomagalo utemeljevanje, da sva pretekle večere opravila vse delo in pravzaprav nisva imela v nedeljo v pisarni kaj početi. Storila sva prekršek, saj so nam izplačevali tudi nedeljske dnevnicke, zato smo dopoldneve obvezno ostajali v pisarni, popoldneve pa imeli proste.

To me je presenetilo in še bolj razžalostilo. Razmišljal sem, da so nedelje celo po ustavi prosti dnevi, zato nisem razumel najine kršitve. S prekrškom in dokaj ostrimi besedami inšpektorja se nikakor nisem mogel sprijazniti. Kolegi, ki so hitro spoznali mojo prizadetost, so me sicer tolažili in mi dopovedovali, da graje ne smem tako resno razumeti. A prva rana mojega delovnega obdobja je ostala za vedno.

Še večje razočaranje pa me je doletelo čez nekaj dni. Iz Ljubljane sva s kolegom od direktorja zavoda dobila pismi s pisnim opominom za prekršek. Ob opominu je bilo še zapisano, da pritožba ni mogoča. V pravnem poduku so navedli, da bo za naslednji podoben prekršek sledil ukor, nato pa odstranitev iz službe. To mi je za nekaj mesecev, da ne zapišem let, povsem zagrenilo življenje.

Razmišljal sem, kaj naj storim. Naj se vljudno opravičim ali napišem pismo, v katerem bi razložil, da sem toliko več delal pretekle dni in sem imel v nedeljo elaborat urejen? Kolegi so me spet tolažili in prepričevali, naj dogodek čim prej pozabim. A ostal sem zagrenjen. Veselil sem se delovnega mesta, rad sem bil na terenu, vesten pri delu, zdaj pa tak udarec zaradi tiste Okroglice, ki me je premamila. Končno sem se le sprijaznil in ugotovil, da se je treba predpostavljenim podrediti.

Tako je bilo v tistih časih. Podrediti smo se morali »železni disciplini« nadrejenih. Danes je to marsikomu verjetno povsem nerazumljivo. Da, takrat pa smo na terenu delali »ob petkih in svetkih«. Pa ne le osem ur, temveč veliko več. Delati je bilo treba od zore do mraka in pogosto ostajati v pisarni pozno v noč, brez nadur, seveda, le ob skromnem mesečnem plačilu in dnevnicah. Te so nam izplačevali predvsem zato, ker smo delali vse dni ne glede na delovni čas.

Vsaka dva meseca pa smo smeli za tri dni v Ljubljano. O poletnem dopustu nismo niti razmišljali. Dvanajstdnevni dopust smo lahko izkoristili le pozimi, ko smo delali na sedežu zavoda v Ljubljani.

TAM VLEČEJO »ŠTREKO« **Posledice slabe hrane**

Leta 1956 smo začeli z meritvami v Prekmurju šele pozno poleti. Prvič sem bil vodja skupine pri novi meritvi manjše KO (katastrske občine) Ivanovci. Zdene je bil moj pomočnik, delal je s teodolitom Wild RDS. Imela sva tri delavce. Med njimi je bil najbolj delaven Deži, ki je tudi usmerjal druge, Jožek je bil precej len, Ilonka pa zelo pridna.

S pomočnikom sva se nastanila v hiši, kjer so živeli trije starejši ljudje: gospodar, žena in njegova mati. Novejša, vendar skromna hiša je imela v nadstropju dve sobi. V eni sva stanovala midva, v drugi pa neka medicinska sestra. V predsobi je stala manjša miza z dvema stoloma. Tam je bila najina pisarna, kjer sva urejala elaborat; sam predvsem skice, Zdene pa zapisnike in drugo evidenco. Poligonsko mrežo sva računala oba; kdor je imel več časa, saj sva bila oba delavna in sva se dobro razumela. Stanovanje s pisarno je bilo kar zadovoljivo. Ob večerih je najino pisarno z bledo lučjo osvetljevala petrolejka. Elektriko so v vasi dobili, ko smo mi meritve že končali.

Nekaj zanimivosti iz mojega prvega vodenja skice v Ivanovcih pa mi je ostalo v spominu. Na kratko jih predstavljam v naslednjih vrsticah.

Hrana je bila zelo slaba, prava katastrofa, saj mi je načela zdravje. Gospodinja očitno ni znala kaj prida kuhati. Kakor povsod v vasi so tudi pri nas imeli veliko kokoši. Tako sva s pomočnikom jedla jajca skoraj vsak dan; enkrat ocvrta, drugič kuhana ali narezana v solati, pečena, včasih umešana v nekakšno omeleto in podobno. Nič nenavadnega, da so se nama že kmalu začela upirati. Vsak dan sva ugibala, kako bodo pripravljena jajca, če ne za kosilo, zagotovo za večerjo, in kaj bo priloga; krompirjev pire, kuhan krompir, testenine ali polenta. Le četrta sva se veselila; za pozno kosilo so bili vsakič svaljki z omako. Za večerjo je gospodinja pogosto postregla tudi navadno precej neokusno enolončnico.

Še slabše so bile malice. Gospodar se je enkrat tedensko, navadno ob ponedeljkih, s starim kolesom odpeljal v Mursko Soboto in nakupil za ves teden cenene sveže salame, ki jo je gospodinja za vsakdanjo malico dokaj skopo odmerjala med dva kosa kruha. Tudi tega so pekli le enkrat tedensko. Prve dni je bil kruh svež in dober, proti koncu tedna pa trd in suh. Še huje je bilo s salamo. Prvih nekaj dni je bila še kar užitna, potem je čedalje bolj zaudarjala, proti koncu tedna pa je v njej že mrgolelo črvov. Takrat sva se morala zadovoljiti s suhim kruhom, čeprav je bil tudi ta neprijetnega okusa, povrhu pa še star in trd.

Ta hrana se mi je pozneje hudo maščevala. Povzročila mi je čir na dvanajstniku, zaradi česar sem trpel pogoste in čedalje hujše bolečine. Veliko noči sem namesto spanja hodil skrčen po stanovanju in tožil. To je trajalo vse do mojih štiridesetih let, ko so me operirali ter odstranili dvanajstnik in dve tretjini želodca.

Posebnost, prijetnejša in zanimivejša, ki se mi je globoko vtisnila v spomin, je bila mlačev pšenice. V vasi so imeli le eno napravo – »lokomobilo« na parni pogon, ki je v snope povezano pšenico omlatila in ločila zrnje od slame. Po ustaljenem vrstnem redu je potovala od hiše do hiše, dokler ni bila v vasi mlačev končana. Ta je v Ivanovcih navadno potekala dober teden dni. Po končanem delu pri vsakem gospodarju je sledila zakuska z zabavo; jedače in pijače je bilo na pretek, manjkati niso smeli niti »reteši« (jabolčni zavitki) in druge, doma pripravljene slaščice. Ob prijetnem in veselem pogovoru je pojedina trajala vsaj toliko časa kot sama mlačev. Objemanje deklet je bilo sestavni del take zabave. Veliko moških se je ob tej priložnosti tudi opilo in so jih morale žene odpeljati domov. Na tovrstne zabave so naju vedno povabili in v popoldanskem času sva se jih tudi udeležila.

Ob neki taki priložnosti, ko smo obed in veseljačenje končali še pred večerom, sem pomočnika

prosil, naj izmeri kot, za katerega sva menila, da je napačen, saj je poligon kazal na očitno napako in ni »štimal«, kot smo v žargonu radi rekli. Sam pa sem se odpravil v terensko pisarno. Naše delo so občasno preverjali inšpektorji. To so bili starejši, izkušeni geometri. Ravno tistega dne je delo preverjal inšpektor Umek in že v mraku na terenu srečal pomočnika, ki mu je povedal, da sem pravkar odšel domov. Zaradi podaljšanega delovnega dne sva bila celo pohvaljena, čeprav sva veliko popoldnevov preživela na veselicah. Primanjkljaj norme pa sva nadomestila s prihodnjimi, daljšimi delovnimi dnevi.

Nasploh so bili domačini zelo prijazni. K malici je vedno kdo prinesel še steklenico šmarnice, saj zlahotnega vina tedaj še ni bilo. Tako sva ob koncih tedna lažje prebavljala suh kruh brez pokvarjene salame. Spomnim se, da sem si nekoč zaželel vode, a ko sem stopil k vodnjaku, je brž pritekla gospodinja s steklenico vina.

Zaradi preredke trigonometrične mreže smo morali s sosednjo katastrsko občino vzpostaviti vozlišče. To nam je povzročilo veliko težav. Vozlišča nikakor nismo mogli izravnati in spraviti v dopustne meje, čeprav smo vse kote in stranice ponovno izmerili. Takrat se je prijazno ponudil kolega iz druge katastrske občine, da ga izračuna. Le dva litra, štefan vina, je zahteval. Prišel je v soboto zvečer. Pripravili smo mu vse potrebne podatke in ko jih je pregledal, nas je odslovil. V nedeljo zjutraj smo ga našli spečega za mizo, z izračunanim in izravnanim vozliščem v dopustnih mejah. Zadovoljni smo si oddahnili in se čudili, kako mu je uspelo. On pa je odvrnil, da je to znanje in brez njega v kapitalizmu ne bi mogli živeti. Le spogledali smo se in se mu vljudno zahvalili. O njegovem kapitalizmu pa le to; večina nas še nekako živi tudi v kapitalizmu, čeprav takrat o njem še nismo razmišljali.

Pozno jeseni, ko sva posnela že precej več kot polovico občine, je moral pomočnik odslužiti redni vojaški rok. Nekaj dni sem tako ostal sam in jih izkoristil za izdelavo poligonske mreže; z delavci sem zakopaval poligonske točke ter meril stranice in kote. Tretji ali četrti dan, ne spomnim se natančno, pa je na teren ves zasopel pritekkel gospodar in mi povedal, da je prišel moj novi pomočnik. Po naključju ga je srečal v Murski Soboti, ko je skočil v gostilno na požirek mineralne vode.

Zanimalo me je, kakšen je. Opisal ga je kot manjšega, starejšega, z brki. Malo me je zaskrbelo, saj po takšnem opisu nisem mogel ugotoviti, kdo bi to lahko bil. Kasneje me je novi pomočnik poiskal na terenu. Gospodar mu je pokazal, kje smo, in povedal, da na drugem bregu vlečemo »štrek«. Sprva seveda ni razumel, kaj je »štrek«, zato smo mu razložili. Poligonu smo takrat v žargonu rekli »vlak«, naš gostitelj in nekateri drugi domačini pa so ga preimenovali kar v »štrek«. Oba sva se nasmejala, sam pa sem si predvsem oddahnil, saj je bil to moj sošolec Janez.

Z Janezom sva v prijetnem sožitju nadaljevala meritev, jo končala že pred prvim snegom in se zadovoljna vrnila v Ljubljano.

JURČKI TAKO IN DRUGAČE

O gobah in volanu

Pečarovci so ena večjih katastrskih občin. Hiše naselja so raztresene po več bregovih, jedro vasi pa je strnjeno ob cerkvi sv. Boštjana. Tik ob njej je tedaj delovala šola s kar velikim številom otrok. Nasproti šole sva stanovala z ženo, sosed pa nama je kar dobro in obilno kuhala. Lega občine je bila zaradi železniške proge Murska Sobota-Hodoš, ki je potekala na vzhodu doline, dobra, sicer pa je večji del katastrske občine ležal na zahodni strani in do najbolj oddaljenih predelov je bilo precej daleč ter potrebnih več vzponov in spustov.

Pečarovci so se mi iz več razlogov najgloblje vtisnili v spomin, predvsem pa zaradi tega, ker sva z ženo po aprilski poroki leta 1957 tam prvič skupaj zaživela. V Ljubljani nisva imela skupnega stanovanja; živila sva vsak v svoji skromni sobi, ona v Mostah, sam v Šiški. Skupne trenutke sva preživljala le na delovnem mestu, med kosili v Ljudski kuhinji in ob večerih na raznih lokacijah.

V nekem obdobju, natančnega časa se ne spomnim več, so Pečarovce preplavili jurčki. Bil je vroče in nevihtno poletje. Jurčki so rasli ob vsakem drevesu, tako v gozdovih kot na travnikih. Vsak dan sem jih nabral nekaj kilogramov in odnesel gospodinjji, ki jih je zbirala, saj so jih domačini dnevno odvažali v Mursko Soboto. Nekaj sva jih ženo tudi posušila ter v Ljubljani razdala prijateljem in znancem.

Spomnim pa se tudi dogodka, ki bi bil zame lahko usoden in me bremenil vse nadaljnje življenje. Nekega dne je vsem terenskim skupinam pripeljal voznik z džipom razne obrazce in druge potrebščine, ki so nam primanjkovala. To zanimivo vozilo je malo pred tem kupil Geodetski zavod Ljubljana. Čeprav takrat še nisem imel vozniškega dovoljenja, me je zamikalo, da bi džip preizkusil. Voznik mi je takoj predal volan in zapeljal sem po vasi. Ko sem se vračal, se je iz šole na cesto zgrnila kopica otrok. Prestrašil sem se in v hipu pozabil na zavoro. Le sreči gre pripisati, da so se otroci pravočasno razbežali in se ni nikomur nič zgodilo. Ko sem čez trenutek vozilo ustavil in izstopil, so se mi noge tresle kot šiba na vodi. Tega dogodka še po več kot petdesetih letih nikakor ne morem pozabiti.

V šoli je poučeval mlajši zakonski par, izjemno prijazen in ustrežljiv. Z njima sva se z ženo pogosto družila in se pogovarjala tako o zasebnih zadevah, predvsem pa o Prekmurju in tamkajšnjih ljudeh. Tako sem spoznaval preteklost in sedanost te pokrajine. Vsakokrat sta naju pogostila, midva pa sva se sprostila in pozabila na vsakodnevne tegobe. Z njima sva povezana še danes.

V župnišču smo imeli kar udobno terensko pisarno. Vsi štirje smo radi zahajali na obisk k župniku, sproščenemu in prijaznemu človeku. Poleg prijetnega klepeta smo večkrat igrali tarok in marsikateri sobotni večer se je ob igri zavlekel pozno v noč. Tarok nas je povsem zasvojil, čeprav nikoli nismo igrali za denar.

Z inšpektorji sicer nikoli nismo imeli težav, saj smo bili pri delu vsi dovolj vestni. V Pečarovcih pa sem si nekega inšpektorja zapomnil iz povsem drugih razlogov. Že ob prvem obisku me je namreč vprašal, kje bi lahko kupil jajca in žganje. Pospremil sem ga k večjemu kmetu, kjer si je napolnil nahrbtnik in ga odnesel v Ljubljano. To se je ponavljalo ob vsakem obisku.

S pomočnikom Janezom sva prevzela od pisarne najbolj oddaljeno območje, ki je bilo tudi najredkeje naseljeno. Ker sva se navadno malo dlje zadržala pri zajtrku in vedela, da naju delavci že čakajo, sva vedno hitela ter pogosto prišla na delovno mesto upehana in izsušenih ust. Tega se je eden izmed delavcev dobro zavedal in nama takoj ponudil nekaj požirkov čaja ali šmarnice.

November se je poslavljal, ko smo zaključevali delo. Pri pregledu svojih skic sem ugotovil, da sta na najbolj oddaljenem bregu ostali dve zemljišči brez vpisa lastnika. Pozno popoldne sem se odpravil tja in se po naključju ustavil pri domačinu v bližini, ki je ravno kuhal »palenko«, kot so tam rekli žganju. Ker je bilo zunaj hladno, me je povabil, naj prisedem in se pogrejem ob ognju. Seveda sem to z veseljem storil. Pogovarjala sva se in ko sem mu razkril svojo težavo ter pokazal skico, mi je takoj povedal za pozabljena lastnika zemljišč. To me je razveselilo, zahvalil sem se in hotel oditi, a je vztrajal, naj popijem še šilce žganja. Pristal sem in ugotovil, da je njegov pridelek okusen, a zelo močan. Nisem še izpraznil kozarca, ko je gospodinja, njegova žena, postregla narezano domačo slanino in kruh. Odkloniti nisem mogel, a tudi prijalo mi je, zato sem prigriznil.

Tako sem nehote obsedel dalj časa. Domačin nama je kmalu natočil drugi kozarec, saj se po prigrizku lažje kaj spije. Medtem se je zmračilo in ponovno sem se odpravil domov, pa me je prosil, naj še malo ostanem, saj poznam pot, in natočil kozarec. Tako sva jih spila kar nekaj in končno sem se le poslovil. Bil sem ves omotičen in še danes ne vem, kako sem se v temni noči priklatil do žene, ki me je rešila z neko osvežilno pijačo in takoj spravila v posteljo.

Naj se ob koncu teh spominov preselim še v Adrijance, kjer smo merili leta 1959. Tam sva imela z ženo kar zgledno stanovanje in tudi povsem zadovoljivo in kakovostno hrano. Zataknilo pa se je pri ceni. Gospodar se je o cenah pozanimal v Murski Soboti, a tam je izvedel tudi za znesek najinih dnevnic. Ko se je vrnil, je hotel za plačilo stanovanja in hrane najine dnevnic. To naju je močno presenetilo, saj doslej še nikjer nisva toliko plačevala. Po dolgotrajnih prepričevanjih pa smo se pogodili tako, da nama je ostala vsaj še četrtnina dnevnic.

Če sva torej v Pečarovcih nabrala ogromno jurčkov, pa sva v Adrijancih za hrano in stanovanje žrtvovala največ tistih pravih »jurjev«, takratnih dinarskih tisočakov. Ob skromnem plačilu sva namreč le z dnevnicami lahko nekaj privarčevala in postopoma opremljala stanovanje, ki ga je malo pred tem kupil Geodetski zavod Ljubljana in ga nama, poročenemu paru, oddal v najem.

Se nadaljuje.

Peter Svetik

Hudovernikova 2

1000 Ljubljana

e-pošta: psvetik@volja.net

UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN V TRETJEM TISOČLETJU

39. GEODETSKI DAN

39. Geodetski dan je za nami. Veseli smo, da nam je uspelo, in smo prireditve izpeljali na visoki ravni, organizacijsko in strokovno.

Vsem, ki ste pomagali pri organizaciji in izvedbi, pa tudi vsem pokroviteljem in razstavljalcem ter tistim, ki ste se srečanja udeležili, se iskreno zahvaljujemo, saj smo vsi skupaj in vsak posebej prispevali kamenček k mozaiku uspeha.

Organizacijski odbor Društva geodetov Gorenjske